

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

w sprawie z wniosku M. R.

przy uczestnictwie B. K. i K. W. o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 października 2005 r., zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 11 marca 2005 r., sygn. akt III Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 11 marca 2005 r. Sąd Okręgowy w G. odrzucił kasację wnioskodawcy od postanowienia tego Sądu z dnia 26 listopada 2004 r., stwierdzając, że wnioskodawca nie złożył w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji zaskarżonego postanowienia wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem, a jedynie wniosek o doręczenie uzasadnienia tego postanowienia. Złożony wniosek nie mógł być uznany za wniosek, o którym mowa w art. 387 § 3 k.p.c., dlatego w dniu 3 stycznia 2005 r. doręczono pełnomocnikowi wnioskodawcy odpis postanowienia z dnia 26 listopada 2004 r. z uzasadnieniem jedynie w trybie jawności tzw. wewnętrznej (art. 9 i 525 k.p.c.), który to tryb nie otwierał drogi do wniesienia kasacji. Zgodnie bowiem z art. 393⁴ § 1 k.p.c., kasację należało wnieść w terminie miesięcznym od dnia doręczenia orzeczenia stronie skarżącej, z tym że chodziło o termin miesięczny liczony od doręczenia dokonanego w sposób prawidłowy, tzn. odpowiadający wymaganiom określonym w art.

387 § 3 k.p.c. Skoro zaś wniosek o doręczenie złożony w dniu 1 grudnia 2004 r. nie czynił zadość tym wymaganiom, termin do wniesienia kasacji nie mógł w ogóle rozpocząć swojego biegu. Zatem wniesioną kasację należało odrzucić jako niedopuszczalną (art. 393⁵ k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca wniósł o jego uchylenie, zarzucając, że – wbrew odmiennemu stanowisku Sądu Okręgowego – złożony w dniu 1 grudnia 2004 r. wniosek o doręczenie uzasadnienia postanowienia spełniał wszystkie warunki do uznania go za wniosek, o którym mowa w art. 387 § 3 k.p.c., wobec czego kasację należy uznać za wniesioną w terminie określonym w art. 393⁴ § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak trafnie zauważył żalący, ze względu na regulację zawartą w art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (*Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98*), do złożenia kasacji w niniejszej sprawie miały zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 lutego 2005 r., wobec czego w takim właśnie brzmieniu będą one powoływane w uzasadnieniu.

Sąd Okręgowy niewadliwie przyjął, że przewidziany w art. 393⁴ § 1 k.p.c. miesięczny termin do wniesienia kasacji należało liczyć od dnia, dokonanego w sposób prawidłowy, doręczenia orzeczenia stronie skarżącej. Takim zaś doręczeniem było doręczenie dokonane w uwzględnieniu wniosku złożonego w trybie art. 387 § 3 k.p.c.

W niniejszej sprawie pełnomocnik procesowy żalącego w dniu 1 grudnia 2004 r. złożył wniosek o doręczenie „uzasadnienia postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w G., III Wydział Cywilny, z dnia 26.11.2004 r.” Wniosek, o którym mowa złożony został bezspornie w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji, lecz – co również bezsporne – nie obejmował żądania doręczenia postanowienia z dnia 26 listopada 2004 r. z uzasadnieniem, a jedynie uzasadnienia tego postanowienia. Istota rozstrzygnięcia sprowadzała się w tej sytuacji do oceny, czy brak wyraźnego wskazania przez autora wniosku z dnia 1 grudnia 2004 r., że chodzi mu o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem, nie zaś o samo uzasadnienie postanowienia stała na przeszkodzie zakwalifikowaniu tego wniosku jako odpowiadającego wymaganiom art. 387 § 3 k.p.c.

W postanowieniu z dnia 9 grudnia 1998 r., III CZ 149/98, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że wniosek, którego treścią jest żądanie uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji nie może być utożsamiany z żądaniem doręczenia takiego wyroku na

podstawie art. 387 § 3 k.p.c. i pozostaje bez wpływu na bieg terminu do wniesienia kasacji (niepubl.). Skład orzekający Sądu Najwyższego nie podziela jednak tego zapatrywania.

Nie ulega wątpliwości, że pisma procesowe, obejmujące wnioski stron składane poza rozprawą, powinny być zredagowane w taki sposób, by treść pisma jasno odzwierciedlała intencje strony. Szczególnie przejrzystej redakcji pism procesowych należy oczekiwać od profesjonalnych pełnomocników procesowych. Nie oznacza to jednak, że w sytuacji, w której pismo procesowe nie zostało właściwie zredagowane, sąd zwolniony jest z obowiązku dokonania jego wykładni. Z przepisu art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. wynika dyrektywa rozpoznania pisma zgodnie z jego treścią, także wówczas, gdy zostało ono mylnie oznaczone lub dotknięte innymi oczywistymi niedokładnościami. Oczywista niedokładność może dotyczyć treści pisma, gdy została ona niewłaściwie zredagowana, niemniej w sposób pozwalający na ustalenie jej w drodze wykładni.

Wniosek zgłoszony przez pełnomocnika procesowego żalącego w piśmie, które wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu 1 grudnia 2004 r., nie został ujęty w sposób precyzyjny, jednak ze względu na to, że w postępowaniu cywilnym znana jest tylko instytucja doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, nie zaś samego uzasadnienia orzeczenia (*bez jego sentencji*), oczywista niedokładność w zredagowaniu treści wniosku nie wpływała na możliwość wywołania skutku określonego w art. 387 § 3 k.p.c. Żądanie doręczenia uzasadnienia postanowienia obejmowało przecież *implicite* żądanie doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Jeżeli się natomiast dodatkowo zważy, że wniosek, o którym mowa, złożony został w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji, intencja jego autora, zwracającego się o doręczenie uzasadnienia postanowienia, przedstawiona została w sposób niebudzący wątpliwości. Chodziło o spełnienie wymagania dla powstania możliwości wniesienia kasacji, dlatego Sąd Okręgowy – uwzględniając dyrektywę rozpoznania pisma procesowego zgodnie z jego treścią – powinien potraktować wniosek zgłoszony przez pełnomocnika żalącego jako wniosek w trybie art. 387 § 3 k.p.c.

Jedynie ubocznie trzeba zauważyć, że orzeczenia Sądu Najwyższego, na które powołał się Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, dotyczyły odmiennego stanu faktycznego, nie chodziło w nich bowiem o kwalifikację wniosku o doręczenie uzasadnienia orzeczenia, natomiast wniosek o doręczenie samej tylko sentencji orzeczenia wymaga odmiennej oceny (*zob. postanowienia Sadu Najwyższego:*

z dnia 11 grudnia 1996 r., I PKN 45/96, OSNAPiUS 1997, nr 14, poz. 254, z dnia 19 marca 1997 r., II CKN 31/97, OSNC 1997, nr 8, poz. 116, z dnia 25 listopada 1997 r., I CZ 142/97, niepubl., z dnia 30 stycznia 1998 r., III CKU 106/97, niepubl., z dnia ,z dnia 7 stycznia 2003 r., I PZ 104/02, OSNAPiUS 2004, nr 10, poz. 231).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.